

Hunoldi Plettenbergi[i] E Societate Jesu Introductio Ad Jus Canonicum

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1692

Caput XIII. De Conciliis, ac in primis Generalib[us].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62983](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62983)

C A P U T XIII.

De Conciliis ac in primis Generalibus.

*Quid Concilium. Ejus institutio est Iu-
ris divini. Necesitas & causa Conci-
liorum. Generalia solus Papa convocat,
eisque præst. Qui ad illa vocandi sint.
Quis in iis ordo, & quomodo negotia
tractanda ac terminanda sint.*

I.

Secundus fons Juris Canonici sunt Concilia à summo Pontifice approbata, ex quorum decretis magna parte Jus illud conflatum est. Nomen Concilii deducit S. Isidorus l. 7. Etymol. c. 16. à Cilio; Concilii nomen, inquit, tractum ex communi intentione, eo quod in unum dirigant omnes (nimis congregati) mentis obtutum: Cilia enim oculorum sunt, unde & qui sibimet dissentunt, non agunt Concilium, quia non sentiunt unum. c. Canones dist. 15.

Quamvis vero Concilium genera-
liter sumptum, dicatur qui yis Conven-
tus multorum hominum, non tantum proborum Psal. 110. v. 1. sed etiam impio-
rum Psal. 25. v. 4. Pressius tamen sumit
Cice-

Cicero, cum ait, esse Congregationem ad aliquid cum deliberatione agendum deputata. *Orat. pro Roscio*; Eoque in sensu saepius accipitur non solum in veteri Testamento i. *Paralip. 26. v. 15.* *Esth. 1. v. 13.* sed etiam novo. *Luc. 22. v. 66.* *Act. 5. v. 21.* & alibi. Verum nunc usus obtinuit, ut Concilia strictè dicantur: Conventus personarum Ecclesiasticarum maxime Episcoporum à Superiore legitimo indicti & convocati, ut de rebus fidei & Religione deliberent ac decernant; Atque in hoc sensu agitur in praesenti de Conciliis, quæ in Canonibus Apostolorum *can. 36.* & postmodum saepissimè à Conciliis, & à SS. PP. *Synodi* appellantur. Quod tamen nomen postmodum à plerisque ad cœtus Metropolitanos & Dioecesanos contractum est.

2. Veri similius est institutionem Conciliorum juris esse divini & naturalis. *Bellar. l. 1. de Cone. c. 3.* Primò quia demonstrata est à Christo per hæc verba: *Ubi fuerint duo vel tres congregati in nomine meo illic ego in medio illorum sum.* *Matt. 18.* prout docent Concilia & SS. PP. Concilium Chalcedonense in *Epist. ad Leonem.* Sexta Synodus *Act. 17.* Cælestinus Papa in *Epist. ad Conc. Ephes.* Con-

Concilium Toletanum III. Alexander
Epist. ad Anastasium Alexandrinum aliiq; quam
plurimi. *Quis neget Apostolos*, in qui-
bus Spiritus sancti gratia abundabat, ut
inquit Synodus Constantinop. II. Coll. 8.
nonnisi Spiritus sancti ductu & impulsu
primum Concilium convocasse, cum di-
cant: *Visum est Spiritui sancto & nobis*
Ait. 15? Si enim inventio solum esset
humana convocare Concilia, ut cen-
suit Albertus Pighius *lib. 6. de Cœl. Hierarch.*
c. 1. falso tribuissent Apostoli Spiritui san-
cto id cuius ipse nec auctor esset, nec
auctor. II. Quamvis ratio naturalis di-
ctet, ut Princeps in rebus dubiis & con-
troversis consulat peritos, non tamen
videtur ab humana solum ratione exco-
gitatum esse, ut soli convocentur Epis-
copi, iique non ut Consiliarii solum, sed
ut Judices sententiam ferant. IV. Si
ex jure solum humano Concilia institu-
ta essent, quibus Episcopi tanquam Ju-
dices interessent, mutatio saepius circa
ea contigisset; Jam vero ubique omnium
gentium consensu Sacerdotes, qui divi-
nis prærerant, judicandi de rebus maxi-
mis auctoritatem habebant. Sic in lege
Mosaica constitutum erat Concilium 70
virorum, quod ab Hebræis *Sanhedrim*,
à Græ-

à Græcis συνέδριον dictum est, in quo Summo Pontifice præsidente graviores causæ decidebantur, Deut. c. 21. v. 5 &c. 17. v. 8. & *Sigonius* l. 6. de *Rep. Hebr.* Apud Romanos Augures *Religionibus Deorum* & *Summae Reip.* à majoribus præfectos fuisse testatur Cicero pro domo sua. Apud Gallos Druides de omnibus ferè controversiis publicis privatisque constituebant. *Cæsar* l. 6. *belli Gallici*. Idem faciebant Sacerdotes apud Ægyptios *Strabo* l. 17. de *Meroitarum meribus* l. 14. ver 14. Persas *Euseb.* in *Chronico Atheniensis*. *Joseph.* l. 14. *antiq. c. 10.* aliosque Regal. *Sacerd.* l. 2. §. 1. Convincit ergo omnium fere gentium consensus auctoritatem Sacerdotum in judicando, non esse juris solum humani, sed naturalis, & in Ecclesia etiam divini.

3. Quamvis vero Summus Pontifex Judex sit omnium controversiarum, eique tanquam Christi Vicario omnes fideles obtemperare teneantur, hic tamen non debet in Controversiis fidei decidendis temerè quicquam agere, sive que soli judicio fidere, sed multorum in rebus sacris peritorum sententiam exquirere, eaque media assumere ad investigandam veritatem, quæ humana in-

industria in rebus arduis adhibere solet ; Hoc recta docet ratio , ut in re dubia magnique momenti aliorum petantur Consilia , idque in Ecclesia omnium sæculorum praxis obtinuit ; *Illa fuit antiqua Apostolicæ Sedis provisio , inquit Cœlestinus III. ut hujusmodi causarum recognitiones duobus quam unis tribus quam duobus libentius delegaret , cum sicut Canones attestantur integrum sit judicium , quod plurimorum sententius confirmatur.* c. 21. de offic. & pot. Jud. del. Hinc cum in Ecclesia oporteat esse & scandala & hæreses. Matt. 18. 1. ad Cor. 1. ex que diversis temporibus sæpiissime exortæ fuerint , necesse quoque fuit frequenter Concilia convocare S. Aug. l. 4. contra duas Epist. Pelag. c. II. & l. 1. de Bapt. contra Donat. c. 18. S. Cyprianus l. 1. Epist. 2. ad Steph. Est ergo medium ordinatum , quo Pontifex utitur in rebus arduis circa fidem & mores , convocare Concilium ejusque sententiam audire. Non tamen tenetur semper illius judicio stare , sed si ipse cum Concilio Cardinalium , quod Judicium est Sedis Apostolicæ , & tribunal Ecclesiæ dissentiat à sententia Concilii , poterit res controversas determinare. S. Th. 2. 2. q. 1. 4. 10. Card. Alexander c.

An4

Anastasius, atque tunc sententia Papæ & Cardinalium præferenda est definitioni Concilii generalis, quia est Judicium Sedis Apostolicæ, & Ecclesiæ Catholicæ, quæ in fide & moribus errare non potest. *c. Hæc est fides 24. q. 1. c. à recta & c. quoties c. 21. 24. q. 1. c. omnes dist. 22.* Non ergo necessaria sunt Concilia absolute, ut putavit Vigorius apud Boym. *p. 4. Theol. disp. 3. de Conc. q. 2. cum à Pontificibus Romanis hæreses damnari possint, & saepius damnatae sint, sed solum secundum quid tanquam media valde utilia ad extirpandas hæreses & Schismata tollenda.*

4. Causæ ob quas Concilia celebrari solent sunt variæ. Prima est nova Hæresis non antea ab Ecclesia judicata; Ob hanc congregata sunt septem prima Concilia generalia. Nam in Nicæna I. damnatus est Arius negans Filii consubstantialitatem cum Patre. In Constant. I. Macedonius, adversus quem confirmata est Spiritus sancti divinitas. In Ephesino Nestorius duas asserens in Christo personas, contra quem asserta una Christi persona & duæ naturæ. In Chalcedonensi profligati sunt Dioscorus & Eutyches, qui unam tantum in Christo naturam admittabant. In Constanti-

tin. II. Originis errores damnati sunt. In Constantin III. Monothelitarum hæresis rejecta est, dum una tantum in Christo voluntas agnoscitur. In Nicæno, II. Iconoclastæ profligati sunt.

Secunda causa celebrandi Concilii est, ut schisma inter Romanos Pontifices exoitum suppressatur; Sic factum tempore Cornelii Symachi, Innocentii III. Alexandri III; Et in Concilio Constantiensi, cum tres essent, qui se Pontifices appellarent.

Tertia ut Turcis aliisque Ecclesiæ hostibus communi subsidio resistatur; Ob eam causam coëgit Concilium Urbanus II. Calixtus II. Eugenius III.

Quarta suspicio hæresis vel infideltatis, aut Tyrannis incorrigibilis in Romano Pontifice. Ob hanc congregatum fuit Sinuessianum in causa Marcellini; Romanum in causa Damasi, Sixti III. Leonis III. Quorum tamen nullum dixit sententiam damnationis in Papam.

Quinta Reformatio abusuum, & extirpatio vitiorum, quæ in Ecclesiam irreputant. Pro quibus tollendis Concilia hucusque omnia etiam particularia celebrata sunt,

Sexta

Sexta causa excogitari posset, si Cardinales aut nollent, aut non possent elegere Pontificem per morbos, mortem, aliumvè casum inevitabilem impediti, utique ad Generale Concilium spectaret determinare de electione Pontificis. *Coriolanus in præl. 1. summæ Concil.*

5. Porro Concilia alia sunt Generalia, græcè Oecumenica, alia particularia. Oecumenica dicuntur, quod ea constituent convocati ex toto mundo, nam ὁἰκουμένη idem est, quod terra habitabilis deductum à nomine ὁἶκος & verbo μένειν, quasi domus permanens, ut est mundus universus. Generalia, quæ S. Aug. l. 2. de Bapt. c. 3. plenaria vocat universalem repræsentant Ecclesiam, & ut legitima sint has requirunt conditiones:

Prima ut Summi Pontificis mandato vel approbatione congregentur *Pelagius II. Epist. 8. Alexander III. Const. Quoniam 9. Innocentius III. Constit. Vineam* prout in primis quatuor Conciliis, quæ S. Gregorius eadem veneratione, qua Evangelia prosequebatur. c. *Sicut dist. 15. observatum* fuisse ostendit Bellarminus *de Conc. l. 1. c. 15.* ideoque si sine S. Pontificis auctoritate Concilia convocentur invalide celebrantur

tur c. 1. 2. 3. & 5. Dist. 17. & non Concilia, sed Conventicula erunt & Conciliabula
cit. c. 5. dist. 17. imo Synagogæ Satanæ. S. Thom. 2. 2. q. 1. 4. 10. & quod in iis actum
 fuerit irritum erit & vacuum. *cit. c. 5.*

Non ergo Imperatorum est convocare Concilia, ut contendunt Novatores hujus temporis ad elevandam Pontificum & Conciliorum, in quibus illi condemnati sunt, auctoritatem. Fuerunt quidem ex Imperatoribus nonnulli, qui pro Religione sua, cum Ecclesiam ab hæreticis infestari cernerent, vel sponte Concilia à Romanis Pontificibus petierunt, vel postulante aut annuente Pontifice ea cogenda curarunt, seseque Conciliorum Protectores exhibuerunt, prout pluribus exponetur infra. *c. 15. §. 7.* sed auctoritate propria non convocarunt.

Secunda Conditio est, ut Pontifex Concilio præsit perse vel per Legatos suos. *c. 2. & 6. dist. 17.* Caput enim quale est Pontifex ut dicetur *c. 15. §. 3.* præsidiere debet corpori, idque semper in legitimi mis Conciliis Oecumenicis observatum fuit, ut infra ex descriptione singulorum Conciliorum patebit.

Neque dicas Imperatores in sexta & octava Synodo præsedisse, in Sexta namque

que sic habetur: *Præsidente piissimo Imperatore;* Atque etiam hi veleorum Legati digniorem sæpe locum, nimirum in medio occupabant, ut patet ex iisdem Synodis, & *historia Concilii Chalcedonensis apud Nicephorum l. 15. c. 4.* Nam quod interdum Imperatores aliivè sacerdtales digniorem in Conciliis locum occuparint, id non jure sed potentia factum. Neque id omnes fecerunt, Constantinus Imperator humiliorem sibi locum in Nicæno I. delegit. *Euseb. l. 3. de vita Const.* aliqui hoc pientissimi Imperatoris exemplum imitati sunt. c. Nos ad fidem. c. satis dist. 96. Ideo inter cæteros Martianus Imperator in Act. 6. Conc. Chalced. Nos inquit, ad fidem roborandam sive exercendam, non ad potentiam aliquam ostendendam sive exercendam exemplo Religiosissimi Principis Constantini Synodo interesse volumus: ut veritate inventa, non ultiro multitudo pravis doctrinis attracta discordet: Vel ne ulterius pravis persuasionibus à recta separentur fide. Quare licet interfuerint sæpe Imperatores Conciliis ad maiorem eorum celebritatem, & ut tumultus in tanta Congregatorum fre-

K 2 quen-

quentia averterentur, eamque ob causam nonnunquam præsedisse dicti sion nunquam tamen in iis Judicium partes sustinuerunt, ut constat ex cit. Synodo sexta, In qua Constantinus Pogonatus suffragium suum non dedit, & ultimo loco Actis subscriptis; Sed de his pluribus infra erit agendi locus.

Tertia Conditio est, ut evocatio eorum qui jus habent sit generalis, quantum moraliter fieri poterit, nec ullus eorum à Concilio excludatur, cum id Concilium repræsenter totam Ecclesiam. *Conc. Const. Ses. 5.* idque approbatum à Martino V. Et quod omnes tangit ab omnibus approbandum est. *Reg. Jur. in 6.* Non tamen necesse est, ut convocatio ad singulorum perveniat aures, sufficit enim ut ex intentione vocantis per se ad omnes referatur. Neque oportebit omnes in particulari vocari, sed satis erit Patriarchas, Primates & Archi-Episcopos invitare cum illorum Suffraganeis & Prælatis subditis, ut vel omnes veniant; vel nomine omnium illos mittant, qui sufficere illis videbuntur. *Turrec. l. 8. c. 14. Suaz. disp. 9. de Conc. sect. 1.* Vocandi ergo sunt ad Concilia generalia, excepto Summo Pontifice, qui vocari nequit, omnes qui Jus habent, *Leo I. Const. omnem. 2. Hormis.*

das Epist. 5. ad Anast. Imp. Gregorius VI I. lib. 2.
post Epist. 55. Atque in primis Episcopi,
idque ex jure proprio. Bellarm. l. 1. de Conc.
cap. 5. quia hi sunt Pastores Ecclesiæ ex
officio ad Ephes. 4. quam tanquam Prima-
tes regere debent Act. 20. cum in ea pro-
priè habeant jurisdictionem. Sexta Syn.
act. II. & sept. Syn. c. 19. Ita ut nullus eo-
rum positivè excludi possit nisi excom-
municatus.

Deinde vocari debent Cardinales non
tantum ex privilegio & consuetudine,
sed etiam ut propabilius putat Suaz. l. c.
n. 17. ex jure ordinario, quia actus ju-
risdictionis, qui ad externum regimen Ec-
clesiæ ordinantur, & intrinsecè non pen-
dant à consecratione Episcopali commu-
nicari possunt quibusvis personis Eccle-
siasticis capacibus, ideoque Cardinales
etiam non Episcopi suffragium habent
in Conciliis decisivum ante ipsos Episco-
pos, quia ex usu & privilegio Pontificum
illis præferuntur in iis, quæ non depen-
dent à Charactere Episcopali, habent-
que in suis titulis Jurisdictionem Episco-
palem c. His quæ de Major. & Obed. Turreen.
l. 8. c. 14.

6. Præterea ex usu & privilegio, non
ex jure communi vocantur Generales
Ordinum Regularium, & Abbates con-

secreti habentes jurisdictionem. Episcopi annulares, seu Titulares vocari possunt & habere suffragia, sed non est necessarie, quia auctu carent jurisdictione Episcopali, sique habere usum testatur Suaz. l. c. n. 18. adeoque perverse Marcus Antonius de Dominis Apostata lib. 2 de Repub. c. 7. Episcopos illos Titulares, quos per Iudicium vocat Nullatenes, habere jus suffragii, si vocentur, in Conciliis generalibus negat.

Nullus vero Laicus, etiamsi Rex sit vel Imperator vocandus est ad Concilium tanquam Judex, & ut suffragium ferat decisivum, quemadmodum constat ex omnibus Conciliis a tempore Apostolorum, quando Act. 15. Apostoli ipsi cum Presbyteris conveniunt & definiunt, reliqua multitudo audit & obedit, usque ad Tridentinum observatum esse. Octava Synodus Can. 17. execratur dicentes invalidas esse Synodos, quibus non intersit Princeps. Idem constat ex Clemente I. Epist. 5. & habetur c. Relatum dist. 37. Nicolao I. Epist. ad Michaelim Imp. Gelasio Epist. ad Athanas. Augustum. Ideoque Basilius Imp. negat in Octava Synodo act. 10. & ad se & ad ullum Laicum pertinere negotia Ecclesiastica tractare. Evag. l. c. 4. Laici ergo interesse solum possunt, & non

nonnunquam interfuerunt Conciliis, ut
Defensores, Testes, Consiliarii, Sugge-
stores vel Executores. Nec potest illis
ex probabiliore sententia Pontifex con-
cedere, ut suffragium in illis decisivum
ferant, hic enim actus est jurisdictionis
Ecclesiasticæ, cuius jure ordinario Laici
sunt incapaces. *Jacobarius lib. 2. c. 2.*

Admittitur etiam nonnulli Theologi
doctrina prudentiaque conspicui, non
Ecclesiastici tantum, sed nonnunquam
etiam Laici, qui ut Consiliarii in rebus
solum discutiendis adjuvent. Præterea
Notarii, Curores, aliique qui Patribus
Congregatis in necessariis famulentur.
Accedere quoque ad Concilium possunt,
quotquot se laesos existimant. *c. 4. dist. 18.*
& hi, si beneficiati sint, possunt per-
cipere fructus beneficiorum exceptis
distributionibus quotidianis, non secus,
ac si præsentes essent. *Conc. Constant.*
Sess. 10.

7. Episcopi ad Concilium generale
vocati tenentur omnes ire ad locum, in
quo indictum est. *Conc. Laodic. Can. 4.*
aut si qui infirmi sint, vel impediti, alios
pro se mittere sub pena excommunica-
tionis, & suspensionis à Missa per sex
menses. *Conc. Cartb. 1. c. 10. Afric. c. 42. Au-*
relian. V. c. 28. & c. 10. dist. 18. Si qui ve-
ro

ro emanserint, non ideo desinit esse Concilium generale; Nam ut tale sit, non est necesse, ut omnes Ecclesiæ universali Episcopi, imo nec major eorum pars re ipsa congregetur, alias pauca, vel etiam nullum ex hactenus congregatis dicendum esset generale, nec ipsum primum Constantin. quod fuit secundum Generale, & unum eorum, quæ quatuor Evangelii comparantur. c. I. & 2. dist. 15. Cum in eo convenerint solum 150 Episcopi ex 500 & pluribus, quos tunc in Ecclesia fuisse testantur historiæ. Neque Concilium Chalcedonense, quod ultimum est ex quatuor primis, cum ad illud ex toto Occidente soli Pontificis Legati accesserint. Leo Papa Epist. 42. & 50. Et ratio est, quia ut generale sit Concilium, non tam re, quam representatione & auctoritate continere debet universalem Ecclesiam, hanc autem continebit, si duo habuerit: Primo præsentem Papam, vel in se, vel in Legatis suis, sine quo Concilium est acephalum; Secundo eam multitudinem Episcoporum, quæ vel omnes comprehendat, vel certè repræsentet vicemque absentium subeat; Sic enim obtinet usus in omnibus Congregationibus, ut quando omnia membra convenire non possunt,

possunt, alia aliis suas vices tribuant & absentiam suppleant, idque secundum rectam rationem, & naturalem rerum humanarum conditionem; Vel enim absentes nec possunt, licet vellent, ipsi venire, nec alios suo loco mittere, vel utrumque ob malitiam nolunt; Si primum tenentur cedere suo juri, ac consentire ut praesentes eorum vices suppleant, atque ita eos velle presumendum est; Si secundum privandi sunt jure suffragii, iisque qui convenerunt, declarare possunt se vices omnium subire *Suaz. de Conc. dis. 11. sect. 2. n. 7.* Jam vero qui impediunt proficiscentes ad Concilium vel damnum illis inferunt excommunicandi sunt. *c. 7. dist. 18. Conc. Sabin. c. 2.* Demum Concilium convocabandum est in civitate ampla, salubris aëris, & facilis accessus, ubi aedificia sint accomodata. *Conc. Later. V. Sess. II. Const. 3.*

8. Priusquam inchoetur Concilium vacare debent Patres conscripti per triduum jejunio, orationibus & eleemosynis plus solito *Conc. Raven. III. post Clem. V. c. 26.* & fit diei publicatio, quo Concilium inchoandum erit. Die condicto conveniunt Patres hora constituta in loco destinato, atque ibidem quisque ornatur a famulis propriæ dignitatis insigni.

154 *Ordo & modus servandus*

signibus, quæ sunt: Mitræ, pluvialia, Casulæ, dalmaticæ. Inde pro sui gradus & consecrationis ordine bini & bini in distinatam Basilicam silentio cruce præcedente procedunt. Præeunt Regularium Ordines, succedunt Canonici ac reliqui Ecclesiastici, post illos Episcopi, ac demum Legati, & si qui adsunt Regum Oratores. Chorum ingressi hexis genibus orant, tum ad opem S. Spiritus implorandam ab omnibus alta voce decantatur Hymnus (quod in Concilio Tridentino factum est in loco, ubi sacris vestibus amicti sunt, priusquam ad locum Concilii accederent. *Pallav. in hyst. Conc. l. 5. c. 17. n. 8.*) aliæque preces ex rituum libello recitantur; Quibus persolutis Missam ex præparatis sedibus & subselliis reverenter audiunt, & Concioni, quæ ab aliquo insigni oratore de suggestu habetur, intersunt, qua finita plebs è templo emittitur ejusque fores obserantur.

His peractis præsidet, ut dictum supra, universo Concilio Summus Pontifex, quia Pastor est universalis Ecclesiaz. *Io. 21. v. 18.* pet se vel per unum aut plures Legatos. *c. 2. dist. 17.* Quod enim quis per alium facit, per se ipsum censetur facere. *Reg. Jur. 72, in 6.* Et licet Legatus

gatus solum sit Diaconus vel Clericus
præcedit tamen omnes Congregatos.
Eug. IV. Const. 15. Non mediocri §. 13. Cæ-
teri Patres secundum ordinationis suæ
tempus prærogativam sibi in confessu
vendicant *c. ult. dist. 17.* non secundum
præminentiam Ecclesiarum quibus præ-
funt. *S. Cong. Conc. in c. 2. Sess. 14. de resor.*
ideoque qui prius dignitatem recepe-
runt præferendi sunt aliis. *Glos. ibid. V. Epis-
copus.* Hinc est quod Pius Papa IV. in
Concilio Tridentino edixerit Anno 1562.
de Primatibus, ut promiscuè inter Me-
tropolitanos juxta Consecrationum sua-
rum tempora federent. In media Con-
ciliī corona secundum antiquam consue-
tudinem collocatur super pulvinari E-
vangeliorum Codex, & nonnunquam,
ut factum est in Synodo Chalcedonensi,
Nicæna 2. & ultima Constantinopolita-
na, sacra Sanctorum Lipsana.

9. Postquam consedere Patres, legi-
tur ante omnia Diploma seu literæ Pon-
tificiæ, quibus Concilium indicitur. *Nic.*
1. Epist. 9. Deinde eliguntur Officiales
Conciliī, inter quos præcipui sunt Con-
sultores, qui Legatis Præsidibus in rebus
agendis, proponendis, vel dirigendis
assistunt; Notarii, qui, quæ dicuntur,
proponuntur, postulantur & constitu-
untur

156 *Ordo & modus servandus*

untur in scripturam redigunt; Promotores, qui culpas & transgressiones Decretorum observant & postulant emendari; Scrutatores, qui singulorum suffragia excipiunt, in scripta referunt, & ad mensam Consultorum deferunt numeranda; Custos Concilii, quod munus alicui Principum Synodo adstantium, si adsint, vel alteri Illustri personae committitur; Judex qui lites dirimat eorum, qui Concilio intersunt.

His aliisque Officialibus electis promulgantur leges in Concilio servandæ; Tum admittuntur Oratores Principum electis eorum literis commonitorii. Priusquam vero res in Concilio definienda proponatur, instituuntur selectorum Doctorum Congregationes, in quibus seorsim à Cœtu Concilii accurate discutiuntur per rationes & suffragia non decisiva, sed consultiva quæstiones in Concilio postmodum dijudicandæ ac definiendæ. Quo facto Patres in Concilio priusquam sententiam definitivam de rebus à minoribus Doctoribus expensis ferant, rationes quæ ex utraque parte occurruunt sedulo expendunt, ac tum collectis votis, quod major vel senior pars decernit numeratis suffragiis per capita, non

non per nationes conclusum habetur.
Conc. Lateran. III. c. 16. Tolet. VIII. c. II.

Olim Procuratores quoque Episcoporum absentium votum ferebant decisivum, non secus ac Episcopi à quibus mittebantur, & quorum vices gerebant, ut patet ex Actis Synodi Nicænæ, I. & II. Constantinopolitanarum, Ephesinæ & Chalcedonensis, Romanæ I. Agathensis, Aurelianensium II. III. IV. & V. Cabilonensis, Africanarum quarundam, Eliberitanæ, Ilerdensis, Valentinæ, Egarensis, & quarundam Toletanarum. Aliqua tamen differentia inveniebatur in Ecclesia Græca & Latina quo ad ordinem Sessionis, suffragii & subscriptio- nis. In Synodis Orientalibus admitte- bantur ad eundem ordinem in omnibus, qui Episcopis eos delegantibus, si præ- sentes fuissent, debebatur. At in Con- ciliis Occidentalibus votum quidem se- rebant decisivum, non tamen inter Epis- copos considebant, & seorsim ab ipsis Acta Concilii subscribebant. Novissimè ve- rò in Concilio Tridentino nemo ad suf- fragium decisivum admissus est, qui ab alio subrogatus fuisset, sive is Procura- tor esset cuiusdam Antistitis, sive gene- ralis alicujus Præsidis Ordinis Religiosi.
Pallav. in hist. Conc. I. 6. c. 2. Reliqui Pres- byteri

Presbyteri qui intersunt sapientia & eruditio[n]e præcellentes ad suffragia solum consultiva admittuntur.

10. Legati Apostolici qui præsident, possunt durante Concilio literas privatas ad se scriptas etiam nomine Regum & Rerum publicarum recipere, privatim reserare & legere; Si quid in iis continentur, de quo monendum sit Concilium re cum Collegis & Consultoribus collata proponendum illi erit. Litteræ vero ad universum Concilium directæ non nisi auditis Patribus reserandæ sunt & legendæ, nisi per adjunctas literas ab auctore earum Legati arbitrio & prudenter permittatur, eas quæ ad universum Concilium scriptæ sunt, vel proferre vel supprimere. Porro ad officium Legatorum atque etiam Consultorum, remanen cum Legatis prius collatâ, spectat decernere ea quæ Concilio sunt propo[n]enda. Cæteris Patribus conscriptis liberum est ea, quæ sibi proponenda occurunt scripto Legatis aut Consultoribus exhibere, & ut ita fiat expedit ad vitandam confusionem, superfluitatem & altercationes, quæ oriri possent, si quisque quæ sibi occurunt, per se viva voce Concilio ad deliberandum propone[n]ere vellet.

Si

Si contingat Papam è vivis excedere, dum generale Concilium celebratur electio Successoris non ad Concilium, sed ad Collegium Cardinalium, ut vitetur Schismatis periculum, spectat, ideoque Cardinales, qui Concilio intersunt, Romam se conferre debent, ut Ecclesiæ cum cæteris de communi capite provideant. *Pauli III. Constit. Pallav. hist. Conc. l. 3. c. 19. n. 10.* Et quamvis Pontifex alibi quam Romæ moreretur, electio tamen Romæ, utpote in urbe ab exterritorum violentia supra cæteras secura, habenda erit. *Pallav. l. c. l. 5. c. 1. n. 8.*

11. Porro quæ definita sunt à Patribus in scripta rediguntur, & in fine Concilii relecta ab iisdem subscribuntur eo ordine quo consident c. ult. dist. 18. eorumque confirmatio à S. Pontifice rogatur. Acta enim Concilii confirmari debent à Pontifice, ut robur obtineant. *Nicæn. I. in Epist. ad Sylv. c. 2. dist. 17.* Nec ullum ratum est, aut erit unquam Concilium, quod non fultum fuerit ejus auctoritate. *Jul. Papa in c. Regula dist. 17.* Quamvis in Concilio præsederint Legati Pontificis. *Damas. Ep. 4. Conc. Chalced.* Ideoque Romam ut semper factum est ab eo confirmanda mittuntur. *cit. Nicænum I. Ep. ad Sylv. Chalced. Epist. ad Leon. Papam.*

Nam

Nam Pontifex est supra Concilia, non vero Concilia supra Pontificem, ut infra pluribus probabitur. Decreta vero Concilii generalis, cui Pontifex non per se, sed per Legatos præsidet, eduntur nomine Concilii, ut patet ex octo Conciliis generalibus, atque etiam Tridentino, in quibus saepius legitur: *Synodus definit, mandat, prohibet.* Demum tenentur Episcopi decreta secum conferre, & intra sex menses in Ecclesia sua publicare. *Conc. Tolet. XVI. c. 8. can. ult. dist. 18.*

Dubitandum vero non est Decreta Conciliorum universalium jus constituerre generale & commune, quod omnes obliget, cum confirmata sint à supremo Principe, Christi in terris Vicario. Si quæ verò, quæ fidem non concernunt, alicubi non recipiantur, id quidem *de facto* sit, an etiam *de jure* examinatur in Titulis de Constit. & Consuetudine.

C A P U T XIV.

Series Conciliorum Generaliū Legitimorum.

Compendiosa descriptio Conciliorum gener. eorumque Canonum Nicæni. I. Sardicen-